

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7Ek/3406/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121503430
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Turzová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6121503430.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávnenej: F. H., I.. XX. XX. XXXX, Z. W. XXXX/XXXX, XXX XX Č., G. Č. M. XXX/D, XXX XX W., Č. L., proti povinnému: V. H., I.. XX. XX. XXXX, Z. Q.. F. XXXX/XX, XXX XX E., o vymoženie 26.102,76 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie, o sťažnosti oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Ek/3406/2021 zo dňa 31. 01. 2022, takto

rozhodol:

Súd uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Ek/3406/2021 zo dňa 31. 01. 2022 z r u š u j e a vec v celom rozsahu v r a c i a vyššej súdnej úradníčke na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Ek/3406/2021 zo dňa 31. 01. 2022 vyššia súdna úradníčka zamietla návrh oprávnenej na vykonanie exekúcie v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 písm. b) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“). Vyššia súdna úradníčka svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že uznesením sp. zn. XODK/XXX/XXXX vydaným dňa 30. 08. 2018 v Obchodnom vestníku č. 167/2018, Okresný súd Banská Bystrica vyhlásil konkurz na majetok dlžníka - povinného. Oznamom o zrušení konkurzu sp. zn. XODK/XXX/XXXX S1893 vydaným dňa 26. 11. 2018 v Obchodnom vestníku č. 227/2018, správca Bankruptcy and recovery innovative corporation k.s., Banská Bystrica oznámil v súlade s § 167v ods. 1 ZKR, že konkurzná podstata nepokryje žiaden majetok podliehajúci konkurzu a iné skutočnosti, preto sa konkurz končí; zverejnením oznámenia v Obchodnom vestníku sa konkurz zrušuje. Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 10C/205/2015 - 368 zo dňa 15. 03. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04. 04. 2018 a vykonateľnosť dňa 05. 10. 2018 (IV. výrok) bol žalovaný (povinný) vo IV. výroku zaviazaný na vyrovnanie hodnoty rozdeleného majetku z bezpodielového spoluvlastníctva manželov - účastníkov konania - zaplatiť žalobkyni sumu 26.102,76 Eur do 6 mesiacov od právoplatnosti. Uvedená skutočnosť nastala pred kalendárnym mesiacom v ktorom bol vyhlásený konkurz, teda pred rozhodným dňom: pred mesiacom 08/2018, resp. do 31. 07. 2018 včítane (ďalej len „rozhodný deň“). Oprávnená podala dňa 06. 10. 2021 na základe exekučného titulu návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie priznanej pohľadávky s príslušenstvom, pričom uplatnila aj nárok na trovy exekúcie. Všetky uvedené skutočnosti nastali po rozhodnom dni, t.j. po kalendárnom mesiaci v ktorom bol vyhlásený konkurz (po 01. 08. 2018). Vyššia súdna úradníčka tak mala za to, že sa jedná o pohľadávky podľa § 166a ods. 1 písm. a) zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“), ktoré je možné uspokojiť len v konkurze alebo splátkovým kalendárom; t.j. pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi: istina 26.102,76 Eur; podľa § 166b ods. 1) písm. a), b) ZoKR, pohľadávky vylúčené z uspokojenia, za nevymáhateľné voči dlžníkovi sa v prípade oddĺženia považuje: - písm. b) príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni; nejedná sa o pohľadávku z úveru na bývanie); trovy exekúcie oprávneného uplatnené podaním návrhu na vykonanie exekúcie celkom v sume: 38,10 Eur, pozostávajúce zo sumy: 16,50 Eur zaplateného súdneho poplatku za návrh, poplatok za konverziu: 1,80 Eur a z výšky trov za spísanie návrhu na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora: 19,80 Eur. Jedným z účinkov vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka, ktorý predpokladá ustanovenie § 167f ZoKR, je

zákaz začatia a vedenia exekučného konania a obdobného vykonávacieho konania (daňové exekučné konanie), a povinnosť rozhodnúť o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená len v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú. Hoci správca oznámil v Obchodnom vestníku v súlade s § 167v ods. 1 ZoKR, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu a preto sa konkurz končí; účinky oddĺženia stále trvajú, nakoľko súd nerozhodol uznesením o zrušení oddĺženia (napr. § 167v ods. 3 ZoKR). Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vyššia súdna úradníčka pri rozhodovaní o návrhu na vykonanie exekúcie zistila, že je tu dôvod, pre ktorý by exekúcia musela byť zastavená, a preto podľa § 53 ods. 3 písm. b) Exekučného poriadku, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietla.

2. Proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky podala v zákonom stanovenej lehote sťažnosť oprávnená, ktorú odôvodnila tým, že s napadnutým uznesením nesúhlasí. Okresný súd vo svojom rozhodnutí prijal nesprávne závery, a to hlavne preto, že odkázal na ustanovenie § 166a ods. 1 písm. a) ZoKR s tým, že len v konkurze alebo splátkovým kalendárom je možné uspokojiť pohľadávky, ktoré vznikli pred kalendárnym mesiacom v ktorom bol konkurz vyhlásený, alebo kedy bola poskytnutá ochrana pred veriteľmi. Tento záver však nie je pravdivý, pretože konkurz na majetok dlžníka bol vyhlásený sp.zn. XXODK/XXX/XXXX, ktorý bol vydaný dňa 30. 08. 2018. Naproti tomu však záväzok dlžníka, ktorý vznikol na základe súdneho konania o vysporiadaní spoločného majetku manželov už rozsudkom, t.j. dňa 04. 04. 2018, avšak stal sa vykonateľným až šesť mesiacov potom, teda až dňa 05. 10. 2018, teda nie dlho predtým, než bol uznesením OS v Banskej Bystrici konkurz zrušený, to je dňa 26. 11. 2018. Je teda zrejme, že pohľadávka, ktorá je predmetom návrhu na výkon rozhodnutia sa stala splatnou a vykonateľnou až dňom 05. 10. 2018 a nebolo v silách veriteľa túto pohľadávku včas, v celej výške v konkurze uplatniť. Navyše, keď táto pohľadávka nebola úpadcom v zozname majetku uvedená. Rovnako súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že podaním návrhu na konkurz sa dlžník zbaví starých dlhov, ak mu bolo oddĺženie povolené, a to takých dlhov, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu, popr. i tých, ktoré vzniknú v budúcnosti, na základe dosiaľ uzavretých zmlúv či záväzkov. V tejto veci však ide o pohľadávku, ktorá vznikla na základe súdneho konania o vysporiadaní BSM po zániku manželstva, a teda nepochybne o tomto svojom záväzku dlžník musel vedieť, lebo mu bol nepochybne doručený rozsudok sp. zn. 10 C 205/2015-368. Konkurz na majetok dlžníka bol zastavený preto, že na základe zistení správcu konkurznej podstaty, keď dospel k záveru, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, pretože žiadny majetok úpadca nemá, a z toho dôvodu konkurz končí. Z toho súd prvého stupňa dospel k záveru, že účinky oddĺženia stále trvajú, lebo súd doposiaľ nerozhodol uznesením o zrušení oddĺženia. Tento postup súdu prvého stupňa oprávnená považuje za nesprávny a odkazuje predovšetkým na ustanovenie § 166g ods. 1 ZoKR, ktoré stanoví, že dlžník musí mať poctivý zámer, za ktorý sa považuje také jednanie, z ktorého je možné po podaní návrhu usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností. Z odstavca druhého rovnakého ustanovenia, pod písmenom b) je uvedené, že dlžník nemá poctivý zámer hlavne vtedy, keď neuvedie v zozname veriteľov fyzickú osobu, ktorá je jeho veriteľom a tá v dôsledku toho nie je schopná svoju pohľadávku prihlásiť, aj keď dlžník o nej vedel, alebo vedieť mohol. Zo všetkých zhora uvedených skutočností potom vyplýva, že súd prvého stupňa mal predovšetkým postupovať tak, že zruší oddĺženie, ak sa dokáže, že dlžník nemal pri podaní návrhu poctivý zámer. Z uvedených dôvodov preto oprávnená žiada zrušiť napadnuté uznesenia a pokračovať v konaní.

3. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

4. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

5. Podľa § 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

6. Podľa § 242 CSP, sťažnosť sa podáva v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal.

7. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

8. Podľa § 250 ods. 2 CSP, ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení, v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právny názorom súdu.

9. Podľa § 166a ZoKR, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky

- a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“),
- b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom,
- c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu.

10. Podľa § 166c ods. 1 písm. a) ZoKR, oddĺžením sú nedotknuté tieto pohľadávky: a) pohľadávka veriteľa - fyzickej osoby, ktorú nenadobudol postúpením, prevodom alebo prechodom s výnimkou dedenia, ak takáto pohľadávka nebola prihlásená v konkurze z dôvodu, že veriteľ nebol správcom písomne upovedomený, že bol vyhlásený konkurz; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté.

11. Podľa § 166e ods. 1 ZoKR, o oddĺžení rozhodne súd v uznesení o vyhlásení konkurzu alebo v uznesení o určení splátkového kalendára tak, že dlžníka zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a) v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze alebo splátkovým kalendárom. V uznesení súd uvedie znenia zákonných ustanovení, ktoré upravujú, o ktoré dlhy ide.

12. Podľa § 166e ods. 2 ZoKR, oddĺžením sa pohľadávky, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a), bez ohľadu na to, či boli alebo neboli prihlásené, stávajú voči dlžníkovi nevymáhateľné v rozsahu, v ktorom ho súd zbavil dlhov.

13. V dôsledku podanej sťažnosti zo strany oprávnenej súd prvej inštancie vec prejednal v medziach daných ustanoveniami §§ 239 a nasl. CSP, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že sťažnosť bola podaná dôvodne, a preto napadnuté uznesenie podľa § 250 ods. 2 CSP v celom rozsahu zrušil a vrátil vec vyššej súdnej úradníčke na ďalšie konanie.

14. Dôvodom zamietnutia návrhu na vykonanie exekúcie v danom prípade bolo zistenie, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz v zmysle § 166 a nasl. ZoKR, keď preskúmaním exekučného titulu s poukazom na časový moment vzniku pohľadávky dospela vyššia súdna úradníčka k názoru, že vymáhaná pohľadávka vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (§ 166a ods. 1 ZoKR).

15. Po preskúmaní napadnutého uznesenia v nadväznosti na podanú sťažnosť zo strany oprávnenej súd prvej inštancie musí konštatovať, že rozhodnutie vyššej súdnej úradníčky ohľadom existencie dôvodu pre zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie v dôsledku oddĺženia povinného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, keď vyššia súdna úradníčka neskúmala či sa v danom prípade nejedná o pohľadávku oddĺžením nedotknutú, ale svoje rozhodnutie obmedzila len na posúdenie dátumu vzniku vymáhanej pohľadávky v nadväznosti na dátum vyhlásenia konkurzu na majetok povinného. V tomto smere však treba mať na zreteli, že v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 166e ZoKR sa účinky oddĺženia prejavia len vo vzťahu k pohľadávkam, ktorá môže byť uspokojené v konkurze alebo splátkovým kalendárom podľa § 166a ZoKR. Inými slovami povedané, v danom prípade bolo povinnosťou súdu pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie skúmať aj to či v prípade vymáhanej pohľadávky sa nejedná o pohľadávku oddĺžením povinného nedotknutú podľa ustanovenia § 166c ZoKR.

16. „Pokiaľ sa okresný súd uspokojil s oznámením, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz a zastavil exekúciu bez toho, aby skúmal či existujú dôvody, ktoré by tomu bránili definujúc typ vymáhanej pohľadávky, nevychádzal zo stavu, ktorý mal objektívne zistiť, a svojím rozhodnutím tak odoprel sťažovateľke možnosť efektívne vykonať exekučným titulom priznané právo.“ (nález Ústavného súdu SR z 30. 06. 2020, sp. zn. I. ÚS 105/2020, zdroj a analytická právna veta: ustavnysud.sk)

17. Z obsahu exekučného spisu je nesporné, že exekučné konanie v danom prípade začalo doručením návrhu na vykonanie exekúcie dňa 06. 10. 2021, pričom oprávnená sa voči povinnému domáha vykonania exekúcie pre vymożenie peňažného plnenia na základe exekučného titulu - výroku IV. rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 10C/205/2015 - 368 zo dňa 15. 03. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04. 04. 2018 a vykonateľnosť dňa 05. 10. 2018 (ďalej len „exekučný titul“). Ďalej nebolo sporné, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. XOdk/XXX/XXXX zo dňa 23. 08. 2018, zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 30. 08. 2018, bol povinný oddĺžený od všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. V nadväznosti na vyššie uvedené sťažnostný súd môže súhlasiť so záverom vyššej súdnej úradníčky, že pohľadávka na podklade predloženého exekučného titulu vznikla pred rozhodujúcim dňom, keď táto pohľadávka vznikla dňom právoplatnosti exekučného titulu, t.j. dňa 04. 04. 2018 (k tomuto dňu došlo k právoplatnému vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov - účastníkov exekučného konania). Právny záver oprávnenej, že k vzniku vymáhanej pohľadávky došlo až dňa 05. 10. 2018, kedy exekučný titul nadobudol vykonateľnosť, tak sťažnostný súd považuje za nesprávny, pretože vykonateľnosť exekučného titulu sa viaže na vznik oprávnenia domáhať sa núteného výkonu uloženej povinnosti cestou exekúcie, neznamená vznik pohľadávky.

18. Ďalej však vychádzajúc z tvrdení uvedených oprávnenou v podanej sťažnosti, ako aj z odpovede správcu konkurznej podstaty povinného (Bankruptcy and recovery innovative corporation k. s.) zo dňa 14. 03. 2022 sťažnostný súd dospel k záveru, že v tejto veci sú dané podmienky na aplikáciu citovaného ustanovenia § 166c ods. 1 písm. a) ZoKR, keď veriteľom vymáhanej pohľadávky je fyzická osoba (oprávnená), ktorá podľa oznámenia správcu konkurznej podstaty nebola upovedomená o tom, že bol vyhlásený konkurz tak, aby mohla svoju pohľadávku do tohto konkurzu prihlásiť. Vymáhaná pohľadávka oprávnenej tak nadobudla status oddĺžením nedotknutej pohľadávky, v dôsledku čoho samotné vyhlásenie konkurzu na majetok povinného nemá v danom prípade za následok nemožnosť vedenia exekučného konania, tak ako to predpokladá ustanovenie § 167f ZoKR, ktoré na daný skutkový stav nesprávne aplikovala vyššia súdna úradníčka v sťažnosťou napadnutom rozhodnutí.

19. Ako nesprávny právny záver sťažnostný súd vyhodnotil aj záver vyššej súdnej úradníčky o tom, že trovy exekúcie, ktoré si oprávnená uplatnila v návrhu na vykonanie exekúcie, sú príslušenstvom pohľadávky v zmysle § 166b ods. 1 písm. a) resp. písm. b) ZoKR, a teda sa jedná o nevymáhateľnú pohľadávku. Medzi príslušenstvo pohľadávky patria podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka aj trovy konania, avšak tieto sa nezaraďujú do príslušenstva pohľadávky, ktoré je uvedené v písm. a) a b), pretože majú osobitnú právnu úpravu v písm. f). Ustanovenie § 166b ods. 1 písm. f) ZoKR však za nevymáhateľné považuje len trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní alebo v konaní o určenie splátkového kalendára, nie iné. Za nevymáhateľné tak nemožno považovať aj trovy iných konaní (napr. trovy exekučného konania). Ustanovenie ods. 1 písm. f) je teda špeciálnou úpravou ohľadne trov konania, ktorá má prednosť pred všeobecnou úpravou príslušenstva pohľadávky v písm. a) a b), pretože inak by právna úprava v písm. f) bola zbytočná. V prípade, ak by zákon neobsahoval úpravu trov konania v písm. f), akékoľvek trovy ako „nové“ príslušenstvo by boli vylúčenou pohľadávkou podľa písmena b). Uvedené trovy môžu totiž vzniknúť až po rozhodnutí o vyhlásení konkurzu alebo určení splátkového kalendára (in: Ďurica, M.: Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár. 3. Vydanie, C.H.BECK, str. 1118-1119).

20. Vzhľadom na vyššie uvedené tak súd prvej inštancie napadnuté uznesenie vyššej súdnej úradníčky postupom v zmysle § 250 ods. 2 CSP zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou vyššej súdnej úradníčky v ďalšom priebehu konania bude opätovne posúdiť návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy, pričom pri tomto posúdení je vyššia súdna úradníčka viazaná vyššie prijatými právnymi závermi sťažnostného súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).